

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 4. maj 2023
(OR. en)

9015/23

DEVGEN 82
ACP 29
RELEX 547
SUSTDEV 70

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra: Generalsekretariatet for Rådet

dato: 4. maj 2023

til: delegationerne

Tidl. dok. nr.: 8123/23

Vedr.: Korruption som en hindring for udvikling
– Rådets konklusioner (4. maj 2023)

Vedlagt følger til delegationerne Rådets konklusioner om korruption som en hindring for udvikling som godkendt af Rådet på 3946. samling den 4. maj 2023.

Korruption som en hindring for udvikling

Rådets konklusioner

1. Korruption er et komplekst og vedvarende socialt, politisk, sikkerhedsmæssigt og økonomisk problem, der påvirker alle lande og regioner i verden, også Europa. Dens negative økonomiske indvirkning skønnes at svare til ni gange den globale officielle udviklingsbistand. Korruption undergraver demokratiet, tilliden til institutionerne, retsstatsprincippet samt virkeliggørelsen og udøvelsen af menneskerettighederne. Den er en erobring af staten, underminerer statens legitimitet, skatteopkrævning og levering af offentlige tjenester og forvrider velfungerende markeder og er derved til stor gene på alle områder af bæredygtig menneskelig, økonomisk og social udvikling. Korruption er en afgørende hindring for udryddelse af fattigdom, da den rammer hårdest blandt de fattige og de personer og grupper, der befinder sig i de mest sårbare situationer. Den øger ulighederne og påvirker kvinder, piger og personer med handicap i uforholdsmæssig grad. Endvidere støtter korruption eksistensen af organiseret kriminalitet og har negativ indvirkning på sikkerhed og stabilitet på alle niveauer. Af disse grunde betegner 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling, navnlig verdensmål 16, den nye europæiske konsensus om udvikling og instrumentet NDICI – et globalt Europa korruption som en hindring for bæredygtig udvikling.
2. Covid-19-pandemien har tæret på ressourcerne og bekræftet, hvor vigtigt et effektivt tilsyn med offentlige udgifter er. Ruslands uprovokerede og ulovlige angrebskrig mod Ukraine har bidraget til en global fødevare- og energikrise. I denne forbindelse noterer Rådet sig det øgede presserende behov for at bekæmpe korruption at vælge en tilgang på tværs af ministerier og myndigheder, uanset hvor og hvornår den foregår, for at sikre, at støtten når ud til dem, der har de største behov, og anvendes på den mest effektive måde.

3. Rådet værdsætter Kommissionens tjenestegrenes og EU-Udenrigstjenestens betydelige bidrag til bekæmpelse af korruption gennem EU's optræden udadtil. Heriblandt gennem bilaterale og regionale programmer, støtte til forbedrede systemer til forvaltning af offentlige finanser, politiske dialoger og menneskerettighedsdialoger med partnerlande og EU-handlingsplanen om menneskerettigheder og demokrati 2020-2024. Rådet minder om de igangværende drøftelser om andre mulige redskaber til bekæmpelse af korruption på globalt plan.
4. Rådet understreger, at bekæmpelse af korruption, fremme af demokratiske værdier og høje standarder og sikring af god forvaltning og gennemsigtighed er integrerede dele af EU's og medlemsstaternes samarbejde med alle partnerlande og vejledende nøgleprincipper for Global Gateway.
5. Rådet understreger, at korruption er en af de dyreste ikketoldmæssige hindringer for global handel, navnlig for lavindkomstlande og mellemindkomstlande i den nederste halvdel, og en af de største hindringer for, at der kan skabes et gunstigt erhvervs- og investeringsklima. Handel og private investeringer kan styrke incitamenterne til at mindske korruption ved at tilskynde til et åbent, bæredygtigt og regelbaseret handelssystem og innovative finansieringsløsninger.
6. Rådet noterer sig, at hvidvask af penge, skatteunddragelse og international bestikkelse karakteriserer en betydelig del af de ulovlige finansielle strømme. Derfor er håndhævelse af større gennemsigtighed i virksomheders ejerforhold, støtte til bestræbelser på at spore, indefryse og generhverve stjålne aktiver og styrke ordninger for bekæmpelse af hvidvask af penge samt gennemsigtighed med hensyn til reelt ejerskab og regler om uforenelighed og interessekonflikter, lobbyvirksomhed og svingdørsfænomener vigtige elementer i bekæmpelsen af korruption.
7. I lyset af ovenstående fremhæver Rådet betydningen af, at der indarbejdes et stærkt korruptionsbekæmpelsesperspektiv i alle udviklingsindsatser og indbyrdes forbundne sektorer inden for f.eks. sundhed, uddannelse, beskæftigelse, energisikkerhed og bekæmpelse af klimaændringer. Dette er især afgørende i forbindelse med forvaltning af offentlige finanser og i situationer, hvor korruption er udbredt og identificeret som en central hindring for bæredygtig udvikling, f.eks. i forbindelse med konflikter og kriser, udbud, udvindingsindustrier og store infrastrukturprojekter.

8. Rådet ser med tilfredshed på den nylige evaluering af EU's støtte til retsstatsprincippet og korruptionsbekæmpelse i partnerlande fra 2010 til 2021, som giver et rettidigt grundlag for en mere ambitiøs og omfattende Team Europe-strategi til bekæmpelse af korruption. Rådet noterer sig navnlig henstillingerne om at udarbejde en samlet og omfattende korruptionsbekæmpelsesramme, der integreres på tværs af sektorer, og forbedre overvågning, evaluering, ansvarlighed og læring. Rådet understreger, at integration af korruptionsbekæmpende bestræbelser kan bidrage til at forbedre borgernes hverdag ved at sikre lige adgang til vitale tjenester, mindske ulighed og fremme ansvarlig og inklusiv forvaltning.
9. Med dette for øje opfordrer Rådet Kommissionen og den højtstående repræsentant til at anlægge en mere strategisk og integreret EU-tilgang til forebyggelse og bekæmpelse af korruption som en hindring for fattigdomsudryddelse og bæredygtig udvikling. Dette bør omfatte hurtig udarbejdelse og omdeling af ajourførte retningslinjer for korruptionsbekæmpelse i EU's optræden udadtil. FN's konvention mod korruption, OECD's konvention om bekæmpelse af bestikkelse af udenlandske tjenestemænd i forbindelse med internationale forretningstransaktioner, OECD's henstilling fra 2021 om yderligere bekæmpelse af bestikkelse af udenlandske tjenestemænd i forbindelse med internationale forretningstransaktioner og OECD's henstilling fra 2016 til udviklingssamarbejdsaktører om håndtering af risikoen for korruption samt andre internationale og europæiske standarder bør tjene som vigtige benchmarks i dette arbejde.
10. Rådet understreger, at den menneskerettighedsbaserede tilgang til udvikling er et vigtigt redskab i bekæmpelsen af korruption, som både EU og dets medlemsstater har tilsluttet sig i overensstemmelse med den nye europæiske konsensus om udvikling og som nedfældet i forordningen om NDICI – et globalt Europa. Rådet minder også om betydningen af at gennemføre principperne om effektivt udviklingssamarbejde, som kan bidrage til at mindske korrupt adfærd og styrke offentlige institutioner, herunder gennem den offentlige sektors ekspertise, kapacitetsopbygning, teknisk bistand og videndeling.

11. Rådet understreger, at fornyede bestræbelser på at bekæmpe korruption bør baseres på en gensidigt respektfuld dialog, inklusive beslutningsprocesser, menneskerettigheder og ligestilling mellem kønnene, samtidig med at der sættes fokus på den langsigtede indvirkning baseret på politisk økonomianalyse af lokale sammenhænge og de vigtigste drivkræfter bag korruption. Endvidere understreger Rådet behovet for, at man integrerer erfaringerne fra vellykkede korruptionsbekæmpende tilgange i alle partnerskabsområder på grundlag af dokumentation og bedste praksis og samtidig sikrer politisk sammenhæng på alle niveauer og koordinering med medlemsstaternes korruptionsbekæmpende strategier.
12. Rådet tilskynder til, at der anvendes innovative og effektive teknologier til at styrke gennemsigtigheden og mindske risikoen for korruption. Dette omfatter bestræbelser på digital omstilling, herunder gennem styrkelse af borgernes indflydelse, udvikling af digitale, uafhængige og autonome eksterne whistleblowersystemer samt e-forvaltnings- og e-udbudssystemer. Disse bestræbelser bør, når det er hensigtsmæssigt, intensiveres, samtidig med at der sikres beskyttelse af menneskerettighederne, herunder retten til privatlivets fred.
13. Rådet opfordrer Kommissionens tjenestegrene, EU-Udenrigstjenesten og medlemsstaterne til i en Team Europe-ånd at arbejde tættere sammen for at fremme god forvaltning og bekæmpe korruption som en hindring for udvikling, herunder gennem Team Europe-initiativer, Global Gateway og styrket politikdialog med partnerlande. I denne forbindelse ser Rådet navnlig med tilfredshed på det globale Team Europe-initiativ om demokrati med dets fokus på retsstatsprincippet og ansvarlighed.
14. Rådet opfordrer endvidere Kommissionens tjenestegrene, EU-Udenrigstjenesten og medlemsstaterne til at øge bestræbelserne på at tackle ulovlige finansielle strømme, herunder midler erhvervet gennem korrupt adfærd. Der skal gøres en indsats for at sætte ind over for ulovlige finansielle strømme i de lande, de hidrører fra, samt i transit- og bestemmelseslandene. I denne forbindelse ser Rådet med tilfredshed på det arbejde, som Den Finansielle Aktionsgruppe i øjeblikket gør med hensyn til korruptionsbekæmpelse, og Team Europe-initiativet til støtte for Afrika med henblik på bekæmpelse af ulovlige finansielle strømme og grænseoverskridende organiseret kriminalitet.
15. Rådet opfordrer Kommissionens tjenestegrene og EU-Udenrigstjenesten til at holde Rådet løbende orienteret om fremskridtene ved at sikre, at de eksisterende rapporteringsmekanismer omfatter EU-foranstaltninger, der bidrager til at mindske korruption i bred forstand.

16. Rådet understreger den afgørende rolle, som offentlige institutioner, herunder uafhængige revisionsorganer, civilsamfundsorganisationer, multilaterale aktører, menneskerettighedsforkæmpere, journalister, whistleblowere, medier og enheder i den private sektor spiller med hensyn til at styrke den samfundsmæssige modstandsdygtighed over for korruption og opfylde ovennævnte mål.
